

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 19

Penktadienis, Gegužio (May) 8, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Jaunimui Teks Keisti Profesiją Bent 3 Kartus, Sako Automacijos Žinovas

HAMILTON. — Jaunimui, kuris baigs vidurines mokyklas, jo gyvenime teks keisti profesiją bent tris kartus, sako automacijos žinovas Dr. Stuart M. Jamieson, Britų Kolumbijos universiteto ekonomijos profesorius. Jis buvo atvykęs čia pakalbėti automacijos ir kibernetikos konferencijoj.

Jis pranašauja, kad automacija taip smarkiai vystysis, kad dabartiniai technikai ir ekspertai greitai neteks darbo, jie turės išmokyti kitos profesijos, bet ir antroji netruks ilgai, reiks mokintis dar trečios, kol jie galės ieseiti į pensiją.

Technologinė revoliucija, tačiau, nesudaranti pavojaus žmonijai. Reikia tiksliai ją kontroliuoti. Jeigu ji nebus tinkamai kontroliuojama, tuomet gali pasidaryti pavojinga.

Konferencijoj kalbėjo visa eilė ekspertų. Jie visi sutiko, kad kibernetikos revoliucija nėra tiksliai kita industrinė revoliucija. Ji smogia į pačius kiekvieno individualo gyvenimo pagrindus.

Kibernetika vedanti prie koncentracijos ir centralizacijos. O kadangi Kanados ekonomija yra tiksliai šaka didesnės ekonomijos (JAV), tai kyla rimti klausimai.

Konferenciją surengė Naujos Demokratų Partijos Hamiltono distriktas.

Bendrai, ši konferencija iškelė viršun, kad jaunimui, kuris baigia mokslus ir ruošiasi

užimti vietą įvairiose Kanados ekonomijos srityse, nebus galima jaustis užsitikrinus rytojų. Automacija pareikalauš iš jų vėliau mokintis naujų profesijų. Ir tas liečia ne vien paprastus mechanikus, o visus, tai yra, ir taip vadinamus balta-kalnierius.

Tai įspėjimas ir autoritetais. Jei jie netvarkys reikalų kaip reikia, tai Kanadoje išaugs milžiniška armija bedarbių, kurią reiks visuomenei išlaikyti savo lėšomis.

6,000 Religinių Vadų Už Civilines Teises

WASHINGTON. — Balandžio 28 dieną į Georgetown universiteto patalpas susirinko apie 6,000 katalikų, protestantų ir žydų religinių vadų reikalavimui, kad Senatas greičiau priimtų civilinių laisvių bilį.

Į konvenciją suvažiavo iš visų Jungtinių Valstijų žymiausi religinių organizacijų ir įstaigų vadai.

Atidarant konvenciją vadai sakė, kad laikas Senato nariams baigti kalbas. Reikia suprasti Jungtinių Valstijų liaudies reikalus ir išgirsti žmonių balsą.

LENKAI DIRBS ČEKOSLOVAKIJOJ

PRAGA. — Lenkija ir Čekoslovakija pasirašė sutartį, pagal kurią 4,000 lenkų dirbs Čekoslovakijos industrijoje ir farmose.

Čekoslovakijai trūksta darbininkų.

NACISTINIŲ NUSIKALTELIŲ IKI GYVOS GALVOS

BOSHUM. — Čia nuteistas net 22 kartus iki gyvos galvos kalėjiman nacistinis budelis, buvęs hitlerinis esesininkas Herman Blache. Jis Lenkijoje karo metu žydų gete savo rankomis nužudė 22 žydus.

Be šios bausmės, kurios jis niekaip nebepajėgs atlikti, teismas pridėjo dar šešis metus kalėjimo už dalyvavimą žydų skerdynėse Lenkijos Tornow mieste.

IŠŽAGINO DVIEJŲ METŲ MERGAITĘ

TORONTO. — Čia 22 metų vyras išžagino dviejų metų mergaitę. Mergaitė turėjo turėti operaciją ligoninėje. Gal pasveiks.

Nusikaltėlis buvo suimtas Barrie mieste. Jis buvo pažįstamas mergaitės motinai. Progai pasitaikius jis apsiėmė pasaugoti mergaitę, kuomet motina su seserimi išėjo į miestą pusei valandos.

NUSOVĖ BROLĮ, KAD NEDAVĖ AISKRYMO

INDIANAPOLIS. — Dvylikos metų vaikas nušovė 15 metų brolių už tai, kad tas atsiskakė pasidalinti su juimi iš vaisingos atsineštu aiskrymu.

Nušovęs brolių, vaikas nubėgo ir pasisakė motinai.

Partizanai Didina Aktyvumą Vietname

SAIGON. — Pastaruoju laiku liaudies partizanai (Viet Kong) pradėjo aktyviai veikti prieš buržuazinius nacionalistus, o ypač jų talkininkus amerikiečius, pačiame Saigone ir kitose nacionalistų kontroliuojamose srityse.

Net JAV ambasadorius Cabot Lodge supyko. Jis sako, kad tokia partizanų taktika yra "žmogžudiška". Matote, kai amerikiečių vadovaujami nacionalistai mėto napam bombas ir degina žmones, tai ne žmogžudiška.

Visi amerikiečių pasigyrimai, kad jie laimi Pietiniame Vietname, pastaruoju laiku nuėjo vėjais. Daugumoje susikirtimų partizanai apkūlė nacionalistus ir amerikiečius.

ATĖNAI. — Balandžio 27 d. Graikijos valdžia paluosavo 450 politinių kalinių, daugumoje komunistų, kurie sėdėjo dar nuo 1949 metų, kada buvo liaudies sukilimas.

Iš politinių, kalėjimuose dar liko 32, vieni jų nacių bendradarbiai, kiti yra komunistai, kuriems primeta žmogžudystes.

Geriau Atsiskirti, Negu Tęsti Begalinius Gincus

TIMMINS. — Atsiskyrimas geriau, negu tęsimas ginčų, pareiškė Kvebeko naturalinių resursų ministras Rene Levesque.

Jis nesąs separatistas, bet įspėjo: "Jeigu Kvebekas negali kontroliuoti savo reikalų, tai mes negalime gyventi toliau taip, kaip dabar, ir atsiskyrimas yra galimas. Geriau atsiskirti, negu tęsti kovą, kaip dabar. Aš negeidžiu atsiskyrimo, bet nebus pasaulio pabaigos, jeigu jis įvyks".

Jis reikalavo, kad konfederacija būtų pertaisyta nieko nelaukiant, ir kad būtų aiškiai

išdėstytos provincijų teisės. Sulopyta konfederacija esanti atsakomą už negerumus Kvebeke.

"Konfederacija yra serganti struktūra, sudaryta 1867 metais, ir dabar reikia ją pertaisyti iš pamatų", sako jis. "Tai kaip senas medis laivas su supuvusiu priešakiu, kurį reikia pakeisti".

Kvebekas dabar pasiima ant savo pečių daugelį pareigų, kurias iki šiol atlikusi Ottawa. Už pavyzdį pažymėjo imigraciją.

"Ontarija gavo savo imigrantus iš Britų Salų", sako jis. "Mes norime imigrantų iš Francijos ir francūziškai kalbančių kolonijų".

Levesque nėra vienintelis iš Kvebeko autoritetų, kuris taip kalba. Išrodo, kad tikrai atėjo laikas peržiūrėti konfederacijos aktą. Jeigu tas nebus atlikta, tai gali netekti minėti konfederacijos šimtmetį, kuris pripuola 1967 metais.

Komisija, kuri tyrinėja dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo klausimus, kaip matyti, nieko neišspręs. Konfederacijai būdas sudaro ne kalbų klausimas. Pagrindė yra ekonomija ir jos kontrolė. Kvebekas nori savivaldos visame kame.

Sunerimo Dėl Raketų Kuboje

WASHINGTON. — Vašingtone administracijos rateliuose kyla nerimas dėl Kuboje esančių raketų, kurias tarybiniai karininkai nuo gegužės 1 dienos perdavė valdyti kubiečiams karininkams.

Raketos yra antilektuvinės, pajėgiančios numušti net ir tokius lėktuvus, kaip šnipinėjimo lėktuvai U-2. Manoma, kad jų Kuboje yra apie 500, išdėstyti 24 bazėse.

Tarybiniai karininkai vengė jomis šaudyti į skraidančius virš Kubos JAV lėktuvus. Bet kai jas perims kubiečiai karininkai, tai labai galimas daiktas, raketas paleis darban.

JAV vyriausybė teigia, kad nežiūrint visko, jų šnipinėjimo orlaiviai skraidys virš Kubos, o jeigu Kuba juos numuš, tai bombomis bus atsakyta į tas kubiečių bazes.

Sujudo Kaip Paliestos Širšės

WASHINGTON. — Dėl Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus U Thant pasisakymo, kad Pietų Vietname Amerikos remiamo karo prieš partizanus nebus galima laimėti, JAV Kongrese reakcininkai sujudo kaip paliestos širšės.

Girdi, Jungtinių Tautų sekretorius nors ir taip galvoja, bet neturėjo viešai apie tai pasisakyti. Ne jo reikalas kišti nosį į mūsų reikalus. Amerika žino ką daro, kai kurie kongresmanai ir senatoriai pareiškė.

O kongresmanas Edward J. Derwinski (R., Ill.) tiesiai pasakė, kad sekretoriaus Thant pareiškimas yra prokomunistinis. Tuo tarpu kongresmanas H. R. Gross (R., Ia.) sekretorių išvadino kairiasparniū.

Ragina Vakarų Vokietiją Sugyventi su Tarybų Sąjunga

BONA. — Municho savaitinis žurnalas išspausdino pasikalbėjimą su JAV prezidentu Johnsonu. Pasikalbėjime prezidentas Johnson raginęs kancelrij Erhard siekti sugyvenimo su Tarybų Sąjunga. Jis pasakė, kad Tarybų Sąjunga bijo Vakarų Vokietijos revanšistų, todėl Erhard turįs įrodyti, kad Tarybų Sąjunga nėra ko bijoti.

Taipgi Johnson esąs nepriešingas, kad Vokietija plėstų prekybą su Tarybų Sąjunga.

Apie Revoliuciją

(Ištrauka iš N. Chruščiovo kalbos)

Socialistinių šalių tautos, komunistų partijos dabar sprendžia didingus naujo pasaulio kūrimo uždavinius. Jos visiškai atsidėjusios pasiaukojamam darbui, kuris reikalauja įtempti visas mūsų jėgas. Mes dirbame. Ir mums, žinoma, nesudaro jokio malonumo pasitraukti nuo konkrečių komunizmo statybos darbų dėl ginčų su KKP vadovybe. Ne mes sumanėme šiuos ginčus, kurie dabar virto atviru konfliktu.

Tarybų Sąjungos Komunistų partija ir kitos marksistinės-lenininės partijos buvo nepaprastai kantrios ir parodė gerą valią, kad neleistų didėti nesutarimams, neleistų toliau slinkti KKP vadovybei į klaidingas, antileninines pozicijas. Mes ne kartą ėmėmės iniciatyvos, stengdamiesi sustabdyti pavojingų įvykių vystymąsi. Bet visus TSKP ir kitų broliškiųjų partijų mėginimus atmetė kinieškieji skaldytojai, kurie pradėjo atvirą kovą prieš generalinę pasaulinio komunistinio judėjimo liniją, paruošę komunistų ir darbininkų partijų pasitarimuose 1957 ir 1960 metais.

Jeigu anksčiau kai kurie draugai galėjo susidaryti nuomonę, kad visa tai — tik teoriniai ginčai, tik skirtingų požiūrių susidūrimas, tai dabar tokiai nuomonei jau nebėra jokio pagrindo. Reikalas yra kur kas rimtesnis, ir mes kuo atviriausiai sakome tai komunistams, visai tarybinei liaudžiai. Šiandien jau nėra jokių abejonių, kad Kinijos lyderiai stengiasi suskaldyti komunistinį judėjimą, suskaldyti socialistinę stovyklą, naudodamiesi metodais, pasiskolintais iš trockininkų arsenalo. Ne, jiems tai yra ne tik teorinis ginčas, ne tik ideologinė polemika, o toli siekiantis skaldytojiškas kursas, kuriuo norima primesti savo hegemoniją socialistinei stovyklai, pasauliniam komunistiniam judėjimui.

Ir visa ši ardomoji, skaldytojiška veikla dangstoma ištikimybės marksizmui-leninizmui priesaikomis, "kairiąją" ultra-revoliucine fraze.

Tai ne naujas būdas. Vladimiras Leninas kovos su "kairiaisiais" komunistais ir trockininkais laikotarpiu sakė: "Reikia kariuoti prieš revolucinę frazę, tenka kariuoti būtinai kariuoti, kad nebūtų pasakyta apie mus kada nors karti tiesa: "revoliucinė frazė apie revolucinį karą sužlugdė revoliuciją". (Raštai, 27 t., 10 psl.).

Kinijos vadovai kritikuoja mūsų partiją, broliškas kitų socialistinių šalių partijas už tai, kad jos savo svarbiausią dėmesį skiria ūkinės statybos klausimams, siekdamos kelti ekonomiką ir liaudies gerovę.

Aš kiek nukrypsiu nuo teks-

to. Jeigu mes sušauktume partijos suvažiavimą ir priimtu-me ten tokį nutarimą: pakanka vystyti ekonomiką, reikia mažiau gaminti pramonės ir žemės ūkio prekių, kad nebūtume riebus ir, tokiu būdu, užkirstume kelią savo "persigimimui", buržuaziniam persigimimui. Kaip mūsų partija, mūsų liaudis sutiktų tokį pranešimą?!

Esant tokiai pažiūrai į komunistinio statybą, pramonę turi pradėti gaminti diržus, kad būtų galima tvirtiau suveržti pilvus. Argi toks sprendimas įkvėptų liaudį, duotų jai jėgos ir pasiryžimo žengti į priekį. O kur į priekį? — Į kapą. Ne, ne mūsų tai kelias!

Kinijos vadovai vadina mus revizionistais, o save — revoliucionieriais. O jeigu pakalbėtume su kinų darbininkais, su kinų valstiečiais, go jie nori, karo ar ryžių? Manau, kad ryžių. Kinų darbininkai, valstiečiai tokie pat žmonės, kaip ir mūsų darbininkai, kaip ir mūsų valstiečiai, kaip ir visi viso pasaulio darbininkai, kaip ir visi viso pasaulio valstiečiai. Kinijos vadovai mano iš tikrųjų vairuoją pasaulinį revolucinį vystymąsi.

Gyvenimas parodys, kas teisus. Buvo Trockis, kur jis? Buvo ir kitų atskalūnų, kurie kovojo su Leninu, kurie kaltino jį revizionizmu, visokiomis kitokiomis mirtinomis nuodėmėmis. Prisiminkite 1921 metus, kai Leninas ragino šalį imtis naujos ekonominės politikos. Kiek tada žmonių pasitraukė iš mūsų partijos? Ir kiekvienas toks žmogus jautėsi esąs tikras revoliucionierius, tikras komunistas, o Leninas, tokio žmogaus požiūriu, stengsis atkurti kapitalizmą Rusijoje.

Kas pasirodė esąs teisus, Kur dabar tie, kurie su "revoliucine" fraze stoji prieš Lenina? Jų nėra, o Lenino reikalas gyvena, stiprėja, vystosi ir amžinai bus žėrinti žvaigždė.

Jeigu pasiklausytume Kinijos vadovų, tai išeina, kad jie už revoluciją, o mes prieš revoluciją. Aš paklausčiau Kinijos vadovus: kokias šalis, kokias ir kokios šalies komunistų partija prašė jų patarimo, kokiu būdu — taikiu ar netaikiu — reikia užkariauti valdžią. Juk niekas, nė vienas rimtas marksistas-leninietis jų neprasė ir tikinu jus, nepaprašys patarimo. Ir į mus niekas nesikreipė ir nesikreips tokiu klausimu. Pati liaudis, pačios marksistinės partijos, atsižvelgdamos į konkrečias sąlygas, sprendžia, kaip joms tvarkyti savo reikalus, ir sprendžia taip, kaip mokė spręsti V. Leninas. Prisiminkime didžiasias Spalio dienas, kai Leninas savo laiške Centro Komiteto nariams rašė — jokių atvejų nepalikti valdžios Kerenskio ir kompanijos

rankose iki 25-osios, jokių būdu; išspręsti reikalą šiandien būtinai vakare arba naktį. Taip Leninas Spalio dienomis nuskė Rusijos proletariato uždavinius, vadovaudamas Rusijos darbininkų klasei, Komunistų partijai.

Kaip gi mes galime nurodinti ir duoti kokius nors receptus kitoms partijoms? Jeigu klausimas, kaip vykdyti revoliuciją vienoje ar kitoje šalyje, priklausytų vien tik nuo mūsų noro, tai aš galiu pasakyti, jog mūsų partijos Centro Komitetas viską padarytų, kad jau nebūtų buržuazinio pasaulio, kad visame pasaulyje plevėsuotų raudonoji socializmo vėliava.

Tačiau, draugai, nefantzuokime; mes — žmonės, moką realiai protauti. Vien tik noro maža; net partijos noro maža, nes, jeigu partija nori, bet liaudis nėra pasirengusi ryžtis revoliucijai, partija gali pražudyti visus savo geriausius žmones, bet revoliucija nelaimės. Tai mes žinome iš istorijos. Todėl negalima žaisti revoliucija. Šiuo klausimu Leninas yra gerai pasakęs: negalima eksportuoti revoliucijos. Revoliucija pribręsta pačioje šalyje, ir kiekvienos šalies liaudis pati ją vykdo.

Mes rėmėmės ir remiamės šiomis lenininėmis pozicijomis, ir joks beviltiškas spygavimas neprivers mūsų pasukti iš šio kelio. Rėkšmingas, beviltiškas spygavimas rodo netikėjimą savo jėgomis, juo norima atitraukti kinų tautą nuo gyvy-

binių klausimų, kurie dabar iškilę Kinijai, — kaip pakelti ekonomiką, gyvenimo lygį, kad pakiltų šalies ekonomika, kad būtų galima pamaitinti žmones, apvilkti juos, pastatyti butus, pakelti kultūrą. O jie netiki savo galimybėmis, ir nori garsiomis spygaujamosiomis "revoliucinėmis" frazėmis paskelbti, kad mes, girdi, nesame revoliucionieriai, pradėti ginčą su mumis šiuo pagrindu, o ne svarbiausiu, ne tuo pagrindu, apie kurį kalbėjo V. Leninas.

Svarbiausia partijai, liaudžiai, kuri įvykdė revoliuciją ir laimėjo pergalę, — tai ūkinė politika, ir mūsų poveikis pasaulinei revoliucijai bus tuo didesnis ir spartesnis, kuo sparčiau mes vystysime savo ekonomiką.

Jeigu mes paklausytume Kinijos vadovų, reiktų sustabdyti ekonomikos vystymą, o visos partinės organizacijos turi spręsti klausimą, kaip ir kokioje šalyje daryti revoliuciją. Bet kas mus to prašo? Sakysime, jog mes dabar panorėsimė, kad Prancūzijos darbininkų klasė laimėtų ir paimtų valdžią. Tai ką gi, ar mes turime šiuo tikslu paskelbti Prancūzijai karą? Kaip tik šitaip išeina, jeigu samprotaujama kinų pavyzdžiu. O kas žus tokiam kare? Prancūzijos imperialistai? Ne, žus Prancūzijos darbininkai ir valstiečiai. Žus tokie patys darbininkai ir valstiečiai, kaip ir rusai, ukrainiečiai, lenkai, kinai. Tai neteisingas kelias, ir mes jį atmetame.

Apie Jėgos Naudojimą

N. AUKSTUOLIS

Beveik visi didlapiai verkšlėdami mokino JAV negrus, kad jie nenaudotų jėgos savo kovoje už lygias teises. Ypač jiems nepatiko negrų išstojimai laike atidarymo pasaulinės parodos New Yorke. Girdi, tokiais elgesiais negrai neteks daugelio žmonių simpatijos. Galimas daiktas, kad taip ir bus. Yra daug tokių, kurie atjaučia negrus, bet nenori, kad jie kovotų už savo teises.

Aplamai, niekas nenori prievartos, jėgos. Darbininkai eina į streikus, pikietuoja įmones, ne dėl to, kad jiems patiktų toks veikimas. Bet jie būna priversti samdytojų užsispyrimo. Jei nebūtų streikų, tai samdytojai ir kalbėti nenorėtų su savo darbininkais.

Tas pat ir su visokiomis demonstracijomis, revoliucijomis. Niekas jų nenori, bet susidaro tokios sąlygos, kad ir nenorom tenka žmonėms demonstruoti ir kovoti. Čia dar reikia pasakyti, kad daugiausia prievartos ir jėgos naudoja turtingosios klasės, slopindamos liaudies siekimus.

Grįžtant prie negrų, reikia atsiminti, kad 100 metų praejo, kai Linkolnas suteikė negrams laisvę. Tai ilgokas laikas.

Bet gyvenime negrai tebėra laikomi vergų vietoje. Tiesa, dabar jie neperkami ir neparduodami, nomainomi. Tas, tačiau, ne viskas. Pietinėse Valstijose jų vaikai nepriimami į bendras mokyklas, neleidžiami negrai į bendras bažnyčias, sales. Neįsileidžiami į valgyklas. Autobusuose ir traukiniuose jie turi sėdėti jiems skirtose vietose. Tarnais ir tarnaitėmis jie plačiai naudojami, bet nelaukiami tinkamai sėdėti šale baltojo traukinyje ar bažnyčioje.

Be kovos nesulaukė žmonės laisvės niekur. Kiek pastangų ir aukų kainavo kolonijų žmonių, kad atgavus laisvę. Kiek dar teks aukų padaryti tose vietose, kur dar neatgavo tos laisvės. Valdantieji savo noru neduoda nieko. Nesulauksi jų malonės.

Kovų organizatoriai nenori, kad įvyktų kas nors nemalonaus, bet minioms dalyvaujant visko pasitaiko. Ypač kai tas minias žiauriai puola policija. Yra žmonių, kurie užsidega ir nebežino, ką daro.

Gera kalbėti apie kultūringus veiksmus, sėdint šiltuose kabinetuose, gyvenant pertekliuose. Kitaip jie pakalbėtų, jeigu jiems reiktų gyventi tokiose

sąlygose, kaip gyvena pietinių valstijų negrai, kolonijų ar pusiau kolonijų žmonės. Kai žiūri į filmus, nutralktus Lotynų Amerikoje, Afrikoje ar Indijoje, šurpas ima matant, kokiam skurde žmonės gyvena, kai maža saujelė turčių neaprepia savo turto.

Ne žmogus kaltas, kad dažnai atsitinka riaušės ir net kruvinos kautynės. Nepakenčiamos gyvenimo sąlygos išsukia tuos įvykius.

Yra tokių, kurie tiesiog sako, kad negrai yra atsilikę, negalima juos lyginti su baltaisiais. Galimas daiktas, kad yra ir atsilikimo. Bet kas už tai kaltas? Kur yra atsilikimas, tai tik dėl to, kad jie buvo laikomi parvergti. Baltųjų pareiga padėti jiems pakilti ekonominiai ir kultūriniai, nes baltieji atsakomingsi už jų skurdą ir kultūrinį atsilikimą, kur tas egzistuoja.

Magelano Pirtakai

Jau ne kartą Centrinėje ir Pietų Amerikoje mokslininkai rasdavo azijietiškos kilmės daiktų: figūrėlių, primenančių Budą, lotoso gėlių atvaizdų. Tačiau šių daiktų atsiradimo laikas nebuvo nustatytas. Pagaliau Ekvadaro archeologas Emilijus Estrada ir jo kolegos Ramiojo vandenyno pakrantėse, prie Valdivijos miesto, rado keramikos dirbinių, daugiausia vazų likučių, kurie buvo nepaprastai panašūs į senovės japonų keramiką, klestėjusią daugiau kaip prieš keturis tūkstančius metų. Kai vazos, rastos Ekvadare, buvo iširtos, pasirodė, kad joms 4,450 metų.

Galėjo būti ir taip, kad drąsūs jūreiviai nuo Japonijos buvo išplaukę ieškoti žuvų telkinių arba, gal būt, naujų neapgyventų žemių. Toli okeane galėjo tie žvejai ar tyrinėtojai patekti į Šiaurės Ramiojo vandenyno srovę arba Pusiaujo priešsrovę. Galinga srovė juos nunešė į vakarus ir pribloškė prie Pietų Amerikos žemyno krantų, ties dabartine Ekvadoro valstybe. Tai įvyko maždaug 2,500 metais prieš mūsų erą.

Toks teigimas, žinoma, yra hipotezė. Tačiau joje gali būti ir daug tiesos. Daugelis archeologų mano, jog nemaža neaiškumų majų ir olmekų architektūroje, mitologijoje, mene galima paaiškinti kaip tik tuo, kad kažkada į Ameriką prisiskverbė azijietiška kultūra.

Tikėsit ar ne?

Glasgawe, Škotijoje, "mopgalvių" entuziastai sukėlė tokias riaušes, kad jų malšinimui net gaisrininkai buvo pašauti. Buvo parengti net policijos šūnys.

24 mergaitės atsidūrė ligoninėje, o 200 kitų turėjo pirmą pagalbą.

Parlamente šis dėl vieno s Jis, perėjęs pareiškė, kad prisikalbinti j partija.

Girdi, liberalai būtų patogiau ją, kuri valdžiu tokiai parti su pinigais.

Liberalai už zicinės partijos etiška siūlyti k traukti savo p

Ontarijos j Roberts jau iš cija kontrib klausimu.

Ontarija, se federaliniame

Kanados vy draus kitų šali ti arčiau 12 m (Iki šiol buvc 3 mylios nuo k na, žinoma, ap

Vyriausybė sianti susitarir limis, kas lieči kose. Norima nią nuo kamp

Apslankyl geriausiai p Dėl plates

LIE

"Liaudies išleidžiamų lai

Dienraštis Tris kart Du kart j Savaitrašt DVSIVA Mėnesinia LAS IR GYVI Laikrašči Priimame kame persiunt nadiškais paš Taipgi pri virš vardintų l tines.

Pusmetini "Sporto" — \$2 ir Menas" — \$ mas" — \$1.50. \$2.00.

Prenumer ir turi būti u metais, kad ga

Užsakymu Liaudies Bals:

Iš Kanados Gyvenimo

Parlamente kilo didelis sąmišis dėl vieno socialkreditoriaus. Jis, perėjęs pas konservatus, pareiškė, kad liberalai norėję prisikalbinti jį stoti į liberalų partiją.

Girdi, liberalai sakė, kad jam būtų patogiau stoti į tą partiją, kuri valdžioje. Rinkimų metu tokiai partijai esą lengviau su pinigais.

Liberalai užsigynė, bet opozicinės partijos kibo, būk netiška siūlyti kyšius, norint patraukti savo pusėn.

Ontarijos premjeras John Robarts jau išdėstė savo poziciją kontribucinės pensijos klausimu.

Ontarija, sako jis, dalyvaus federaliniame plane.

Kanados vyriausybė ateityje draus kitų šalių žvejams žvejoti arčiau 12 mylių nuo kranto. (Iki šiol buvo galima žuvalti 3 mylios nuo kranto.) Kalba eina, žinoma, apie jūras.

Vyriausybė taip pat ieškanti susitarimo su kitomis šalimis, kas liečia žuvalvą įlankose. Norima praveisti tiesią liniją nuo kampo iki kampo, pa-

liekant įlankas ištaisai Kanados pusėj.

Manitobos Medical Service pranešė, kad pakels mokesčių daliai savo pranumeratorių. Kai kuriems bus pakelta 20 procentų, o kai kuriems tik 2 procentais.

Prie šios gydytojų kontroliuojamos medikalės pagalbos organizacijos priklauso 500,000 Manitobos gyventojų.

Pagrindinis mokestis yra \$9.00 šeimai ir \$3.60 pavieniui mėnesį.

Kanada ir Indija pasirašė sutartį, pagal kurią Kanada duoda Indijai \$37,000,000 kredito.

Tuomi Kanada prisideda prie finansavimo atominės jėgos stoties statybos Rajashano valstijoje.

Brantfordo (Ontarija) apylinkėj ant farmos policija paimė 31 gaidį. Gembleriai naudojo gaidžius vietoje kumštinių. Trys gaidžiai rasti jau negyvi, užsimušę besikapodami tarpusavyje.

Policija paimtuosius gaidžius sunaikino.

Su gaidžiais buvo rasta ir 37

Don Messer su grupe, su kuria jis pradėjo savo radio programą 1934 metais. Messer stovi kairėje, o Charlie Chamberlain, nuolatinis dalyvis jo programoj, dešinėje. Ši programa perduodama ir per televiziją.

vyrai, nuo 16 iki 81 metų amžiaus. Jie bus nubausti už dalyvavimą nelegalėse gaidžių kautynėse.

Ir ko neprasimano tie gembleriai.

Kanadietis

Rochester, N. Y.

Balandžio 25 dieną LDD vyrų ir moterų kuopos surengė vakariene Liaudies Balso paramai. Žmonių atsilankė apie ketvirtadalį daugiau, negu rengėjai manė. Buvo iš Toronto 11 ir Hamiltono 2. O svečiai patraukė daugelį ir rochesteriečių.

Pasėkmės šeštadienio vakaro buvo tokios: nuo parengimo \$85.00, nuo sekmadienio pietų \$6.00, aukų \$9.00. Viso \$100. Pinigais aukojo: Tovyryšč \$5.00, K. Žemaitienė \$2.00, V. Poškienė \$2.00, J. Stančikas aukojo bonką gėrimo. Maistu aukojo: LDD moterų kuopa maisto ir gėrimų, Černiauskai žuvieną. Sekmadienį svečiams pietus salėje paruošė su daugiau kaip tuzinu rochesteriečių.

Nesant iš Liaudies Balso kolektyvo darbuotojų, buvo prašyta, kad draugė R. Antanavičienė atstovautų Liaudies Balsą. Pastebėta, kad Antanavičienė buvo užimta priimanč aukas ir užrašant Liaudies Balsą.

Virėjomis buvo E. Usevičienė, V. Bulienė ir R. Černiauskienė. Jos dirbo tris dienas. Penktadienį reikėjo paruošti žuvis, išimti kaulus, sukapti. Šeštadienį virti ir kepti, sekmadienį paruošti pietus svečiams su rochesteriečiais.

Kas būdinga, kad V. Bulienė žengia jau 81 metus. Ir ji išdirbo kartu tris dienas. Už baro dirbo G. Daukas ir J. Stančikas. R. Barauskas padarė tikietus ir supirko maistą sekmadienio pietums. Čia suminėti asmenys ir šeiminkės įėjo

į parengimo komisiją. Sekantis pasimatymas — Liaudies Balso piknike.

B. Černiauskas

NESUTARIA DĖL KUBOS

WASHINGTON. — Valstybės sekretorius Dean Rusk ir

Anglijos užsienio reikalų ministras Butler turėjo pasitarimą ir aštrius ginčus dėl Kubos. Jungtinių Valstijų politika Kubos atžvilgiu nesiderina su Anglijos politika.

Anglija siekia su Kuba plėsti prekybą, o Amerika tuo tarpu siekia, kad tam pastojus kelią.

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėn Europon kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balso" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesčių apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais!

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų. Bet šiuo tarpu tik pusmetines.

Pusmetinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$3.00; "Sporto" — \$2.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$1.00; "Svyturys" — \$2.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$1.50; "Tarybinė Moteris" — \$1.00; "Mūsų Sodai" — \$2.00.

Prenumeratos priimamos tik 1964 metų antram pusmečiui ir turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužės mėnesį šiais metais, kad gavus nuo liepos 1 d. 1964 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Dovanos Giminėms Tarybų Sąjungoje!

UKRAINSKA KNYHA

Prima užsakymus dėl tarybinių aukštos kokybės prekių. Šios "Podarok" dovanos gali būti užsakytos už Kanados pinigus Kanadoj gyvenančių dėl pristatymo Tarybų Sąjungoje.

Dovanos pristatomos per 4-7 savaites po priėmimo užsakymo, be jokių mokesčių gavėjams.

Kainos prieinamos. Štai keletas pavyzdžių (čia neįeina mažas patarnavimo mokestis):

Autom. Moskvich	\$1,757.90	Laivelio motoras	\$132.13
Motorciklas	198.20	Refridžeratorius	138.75
Motorskuteris	211.42	Skalbiamoji mašina	89.71
Vyr. Dviratis	39.64	Siuvamoji mašina	38.31
Moter. Dviratis	40.95	Dulkių siurblys	37.00
Berniukų Dviratis	30.53	Televizorius	194.23
Mergaičių Dviratis	31.18	Patefonas	117.01
Vaikų Dviratis	12.56	Bayan akordianas	128.11

ir daugelis kitų, kaip elektriniai namų apyvokos daiktai, radijo imtuvai, juosteliniai rekorderiai, pianinai, foto kameros, prožektoriai, rankiniai laikrodėliai, binokliai, medžiagos, staltiesės, lovyų uždangalai, divonai, rankšluosčiai, parfumerija.

★ ★ ★

Priedui prie to, Ukrainiska Knyha tęsia reguliary patarnavimą.

Mes siunčiame prekes, pirkas siuntėjo, visas išlaidas sumokėjus Kanadoje; taipgi apmokėtus maisto siuntinius, sudarytus iš kanadiškų ar daniškų produktų.

Mes parduodame visokius dalykus dėl dovanų siuntinių.

Dėl tolimesnių informacijų kreipkitės:

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto 4, Ontario

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

NAUJAS PAVOJUS SENATVĖS PENSIJOMS

Kontribucinei senatvės pensijai pavojų buvo sudarę Ontarijos ir Kvebeko provincijų premjerai. Jie norėjo išeiti iš federalės vyriausybės plano. Tas pavojus, premjerui Pearsonui nusileidus ir priėmus nekuriuos punktus iš Kvebeko plano, buvo pašalintas. Bet dabar, kaip atrodo, iškyla kitas pavojus. Šis gali būti dar rimtesnis.

Globe and Mail, konservatyviškas didlapis Toronte, aną dieną praviro, kad kontribucinės senatvės pensijos planas suteiks federalei ir provincialėms vyriausybėms bilijonus dolerių. Jos tuos bilijonus dolerių investuosiančios į industrinius užvedimus. Vienu žodžiu, valstybinis kapitalas sudarys pavojų privatiškai iniciatyvai. Prasidėsianti, anot lakraščio, "kolektivizacija".

Laikraštis, tiesa, ne viskas. Bet reikia atsiminti, kad toliuose reikaluose, kur paliečiami privataus kapitalo interesai, atsiranda atkaklus pasipriešinimas. Medikalės pagalbos įvedimas Saskačevanoje parodė, kokių atkaklumu žmonės priešinau visuomeniškam užvedimui. Ottawoje buvo privatiškų kompanijų lobės ir kiti išstojimai prieš medikalės pagalbos ir senatvės pensijų planus. Belgijoje, kaip jau žinome, gydytojai buvo išėję į streiką.

Galimas daiktas, kad liberalai, numatydami rinkimus netolimoje ateityje, nenusileis privatiškam kapitalui. Prie to, vyriausybei taip pat reikalingi pinigai. Bet galime tikėtis, kad finansieriai nemiegos.

TIKRA TIESA

Lordas Russell, 92 metų amžiaus britų filosofas, kalbėdamas Manchesteryje, pareiškė, kad užduotis įtikinti vyriausybės ir visuomenę, kad realizuotų, jog nuklinis karas galėtų išnaukinti žmoniją, jau įvykdyta. Kitaip sakant, kaip paprasti žmonės, taip ir vyriausybės jau mato, kad nuklinis karas reikštų "pabaigą svietai", dvasininkų žodžiais tariant.

Tai tikra tiesa. Šiandien jau tik visiškai tuščia galviai nesutinka su tuo. Proto nenustoję žmonės aiškiai mato, kad nuklinis karas sunaikintų visą žmoniją, nušluotų visą žmonių rasę.

Už tai reikia dėkoti taikos judėjimui. Jis įtikino žmoniją ir tokiu būdu pašalino nuklinio karo pavojų. Žinoma, tas nereiškia, kad nebereikia budėti. Taiką reikia ginti visą laiką. Karo kibirkščių daug ir jos gali uždegti karą, jei nebus kovojama prieš karą.

O KAIP SU TEVAIS

Veiksnių spaudoje labai daug sielojamasi dėl išlaikymo lietuvių. Nieko prieš tai negalima sakyti. Tai geras dalykas. Bet reikia prisiminti ir apie tėvus. Kiek kam bus naudos iš lietuvių, ne taip svarbu. Bet kad labai svarbu čia gyvenantiems mokėti angliškai, tai negali būti abejonės. Iš emigrantų kalbos dažnai sprendžiama visos tos tautos kultūrinis stovis.

Ir ne tik tas. Žmonėms, kurie gyvendami šioj šalyj negali laisvai susikalbėti vietine kalba, sunkiau ne tik socialiuose santykiuose, bet ir darbe. Senesni ateiviai, kurie nesistengia išmokyti anglų kalbos, labai klysta. Ji reikalinga ne tik tam, kad susikalbėjus su angliškai kalbančiais. Ir su kitų tautų emigrantais sunku susikalbėti nemokant anglų kalbos. Kas gi gali išmokyti visas kalbas.

Dažnai girdėti viešose vietose senesnius ateivius labai sunkiai kalbant angliškai. Vietiniai tuoj ir pamano, kad tie žmonės labai žemos kultūros, žemo išsilavinimo. O kiek tokių, kurie net parduotuvėj negali susikalbėti tinkamai.

Reikia mokėti savo gimtą kalbą, bet čia gyvenant nei kiek nemažiau svarbu mokėti tą kalbą, kuri visų yra naudojama. Ji reikalinga ant kiekvieno žingsnio. Savo kalba gera tik tarp savųjų, o vietinė visur ir visame kame.

Baltijos jūra žiūrint nuo kranto

Visuomenė Supuvus?

S. KARPĖ

Neseniai kardinolas Leger pareiškė, kad "mūsų visuomenė supuvus". Jis turėjo galvoje lytinį ištvirkimą, plėšikavimą, vagystes. Bet jis paminėjo tik vieną pusę medalio. Kriminalystės plitimas, prostitucijos augimas ir bendrai žmonių, ypač jaunų, ištvirkimas dar ne viskas.

Kas žiūri televizijos, gerai mato, kas pasidarė su menininkais. Kokius gi veikalus jie ruošia? Žmogžudystės, plėšikavimai, gemblerystė, tvirkavimas. Retais atsitikimais būna kiek žmoniškesnių spektaklių.

Imkime garsinimus. Į ką jie panašūs? Tiesiog pasityčiojimas iš žmonių. Mažiems vaikams skiriami taip vadinami "kartūnai" taip pat tikras kratinys. Jokios realybės. Ir kaip jauni žmonės išaugo protingais ir dorais, kuomet jų jaunus protus taip drumsčia.

Nueik į kurią nors meno galeriją, ten vėl tas pats. Kratinys, daugiau nieko. Retas kuris kūrinytis šiek tiek reališkesnis. Koks nuosmukis!

Bet ar tas jau įrodymas, kad visuomenė supuvus? Visuomenė pūdoma iš viršaus, bet negalima sakyti, kad ji supuvus. Žmonės šaiposi iš tokio meno, iš tokios "kultūros". Didžiūmoje, visuomenė atmeta tokį iškrypimą, atitolimą nuo realybės. Bet kas jos paiso? Visuomenei neprieinama spauda. Ji negali pasiekti televizijos.

Liaudies kritikams atkerta-

ma, kad jie tamsūs, nieko nenusimano, atsilikę nuo naujų laikų. Kai kas numoja ranka, pasakę: ką tu su tokiais gali kalbėti. Taip ir eina laikas.

Bet negalima visai sakyti, kad toks menas, toks iškrypimas nepaveikia visuomenės, ypač jaunimo. Paveikia.

Kada koks labai gabus menininkas pakviečiamas, tai žmonių, ypač jaunimo, susidomėjimas būna nedidelis. Pasitaiko, kad ir nedidelės salės nebūna užpildytos. Bet štai, kas atsitiko, kai paskelbė, jog Toronte Maple Leaf Gardens bus Anglijos "beatles" (kiti juos vadina "mopgalvais"). Šimtai vaikų ir mergaičių per naktį riogsojo prie Maple Leaf Gardens ant gatvės, kad gautų progą nusipirkti bilietą. Arti 10,000 bilietų buvo parduota per porą valandų. Tūkstančiai grįžo negavę.

Ir kas gi tie "japoniški valalai"? Savo dainavimu jie nepasižymi. Jie pasižymi tik tai keistu plaukų suvėlimu ir šokinėjimu bedainuojant. Nėra juose jokio ypatingo grožio, balsai negali prilygti geresniems dainininkams. Viskas, ką jie turi, tai kad jie yra kas tai naujo, išsiskiria savo galvomis.

Tokie dalykai ilgai netrunka, greitai praeina. Bet kol jie praeina, turi pasisekimą.

Kai kas sako, kad toks nukrypimas nuo grožio, nuo realybės yra išdava senstančio kapitalizmo. Sako, kad dalykai

pagerės tik tai tuomet, kai nauja tvarka susikurs. Gal tame ir yra daug tiesos. Bet juk galima būtų šį tą pataisyti, jeigu visuomenė aktyviau dalyvautų kritikoje.

Pas Rochesteriečius

Balandžio 25 graži saulėta diena. Traukiam į žuvų vakarienę Rochesteryje. Kaip nevažiūosi, jeigu kviečia. Ir dar mūsų geri kaimynai. Susidarėm nemažas būrys torontiečių. Prie mūsų prisidėjo hamiltoniečiai O. A. Petroniai.

Štai ir Rochesteris. Štai ir salė. Praveriam duris ir susitinkam linksmi nusiteikusius rochesteriečius.

Na, ir pavaišino mus. Kreditas tenka šeiminkams — Černiauskieni, Kulienei, Usevičienei. O kas gi žuvį sugavo? Wm. Černiauskas. O vakariene, kaip jau žinote, buvo surengta Liaudies Balso naudai. Ar ne puikus tie rochesteriečiai mūsų kaimynai?

Po vakarienės visi pradėjom glėbesčiuotis, sveikintis. Rodos mes visi vienos šeimynos vaikai. Priena P. Malinauskas ir sako: Parvežkit linkėjimus dėl Liaudies Balso. N. Švedienė veda išsigerti. Sako, reikia atsinaujinti. Sveikinamės su Dauku. Ištraukia dešimkę. Kurkulis irgi neatsilieka. Še, nuvežk Liaudies Balsui, sako jis.

Dar susipažįstu su draugais Šerellais. Malonūs žmonės. Apdovanojo savo biznio pašūku, kuris buvo labai naudingas. Apgailestauju, kad turėjo nelaimę, sudėgė garažas ir mašiną.

Kalbėjomės, džiangėmės iki vėlyvo laiko. O šeiminkės ir šeiminkai, kurie nemažai prisidirbo dėl vakarienės, dar kviečia pietums ant rytojaus. Tai bus dar viena proga susitikti su rochesteriečiais.

Ant rytojaus atlankom M. Budrį, kuris guli lovoj. Labai gaila.

Vėl salėj. Sėdam visi už vieno stalo, kalbamės, džiangiamės. Kviečia kanadiečius pasakyti, kaip jie jaučiasi Rochesteryje. Draugas P. Jasiūnas pasakė tikriausią tiesą, pasakydamas: "Visi lietuviai vaisingi, bet rochesteriečiai vaisingiausi".

Tos pačios šeiminkės prirengė pietus, kurios prirengė ir vakariene. Joms padėjo keletas vyrų.

Ateina laikas atsisveikinti. Spaudžiam rankas vieni kitams. Stančikas spraudžia į rankas linkėjimus. Neatsilieka ir Totorius. R. Barauskas sako: "Tai ir nuo manęs".

Jau prie mašinų. O Barauskas kleksi su foto aparatu iš visų pusių, kad pasiliktu atminčiai.

Ačiū brangieji, už nakvynes Malinauskams, Barauskui, Stančikams, Greibienei, Poškams. Taip pat už aukas ir vai-

(Pabaiga ant 8 pusl.)

Pas

Jungtinėse dažniau kalbama į Šiaurinę

Girdi, nebūkovos su parme Vietname, tas kelias parVietnamo.

Tokios kalbžarijomis.

UžpuolimasVietnamo gal karą, negu bu

Idomu pažniam Vietnačiai verčia gile paramą, ne partizanais 4ja, padedamačiu.

Ar tas negnio Vietnamo partizanas?

Geriausiam pasitraukti vienus vsprestti.

Toms amerPietiniame Vgos ir kaimy

Net Pakiprieš amerikime. O Pakistnarys.

Ir Francijaiams pasitra visoms šalimliai.

Reikia užskad pačiose jose daug ka

ja baigti karPavyzdžiui

se, senatoriuAmerikiečiamo kovas

priešingai.

Veiksnių rašoma prieš

rybų LietuvGirdi, bendjmanomas, neįsileis jų

Man atrod bu.

Lietuva įs svarbu ir ge

Užsienyje parsitraukti

ra ir nauding JAV juk l

riuos jie pasu Tarybų S

Veiksniams. tame, kad jie ti Lietuvai, l

bai jiems pa

Turkijoje bviškas miest nos.

Tos liekaržiausia 7,000 Jau tada i aukštos kult

Pastabos

Jungtinėse Valstijose vis dažniau kalbama apie įsiveržimą į Šiaurinį Vietnamą.

Girdi, nebūsią galima laimėti kovos su partizanais Pietiniame Vietname, kol nebus užkirstas kelias paramai iš Šiaurinio Vietnamo.

Tokios kalbos, tai žarstymas žarijomis.

Užpuolimas ant Šiaurinio Vietnamo gali sukelti platesnį karą, negu buvo Korėjoje.

Įdomu pažymėti, kad Pietiniame Vietname, kur amerikiečiai verčia ginklus ir materialę paramą, negali apsidirbti su partizanais 400,000 vyrų armija, padedama 15,000 amerikiečių.

Ar tas neparodo, kad Pietinio Vietnamo žmonės eina su partizanais?

Geriausia būtų amerikiečiams pasitraukti iš tenai ir palikti vienus vietnamiečius apsispręsti.

Toms amerikiečių intrygoms Pietiniame Vietname priešingos ir kaimyninės valstybės.

Net Pakistanas pasisako prieš amerikiečių karą Vietname. O Pakistanas yra SEATO narys.

Ir Francija siūlo amerikiečiams pasitraukti ir leisti toms visoms šalims laikytis neutraliai.

Reikia užsiminti ir apie tai, kad pačiose Jungtinėse Valstijose daug kas viešai reikalauja baigti karą Vietname.

Pavyzdžiui, senatorius Morse, senatorius Church ir kiti.

Amerikiečių kišimasis į Vietnamo kovas nepadedą taikai, o priešingai.

Veiksnių spaudoje vis dar rašoma prieš santykius su Tarybų Lietuva.

Girdi, bendradarbiavimas neįmanomas, kadangi Lietuvon neįsileis jų raštų, laikraščių.

Man atrodo, kad ne tai svarbu.

Lietuva įsileis tai, kas jai svarbu ir gera užsienyje.

Užsienyje gyvenantieji gali parsitraukti tai, kas jiems gera ir naudinga.

JAV juk kviečiasi tuos, kuriuos jie pasirenka. Tas pat ir su Tarybų Sąjunga.

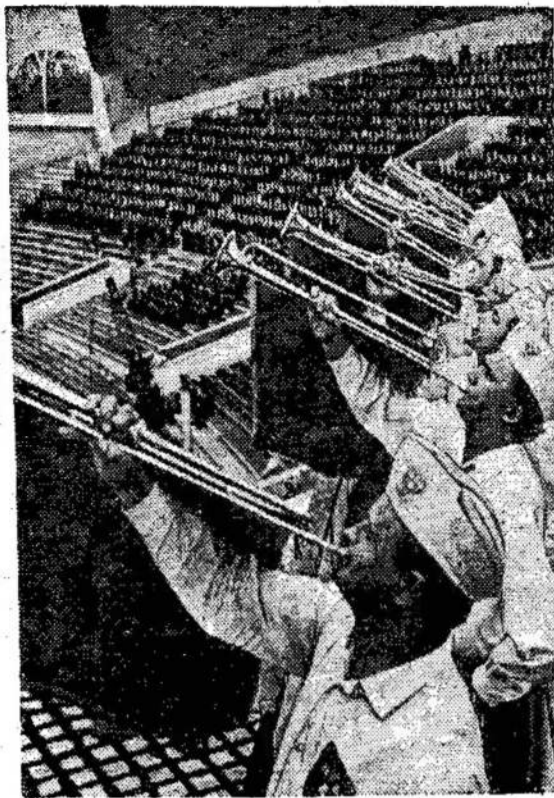
Veiksniams bėda vyriausiai tame, kad jie maža ką gali duoti Lietuvai. Pokariniai jų darbai jiems patiems akis bado.

J. Y.

Turkijoje buvo atkastas senoviškas miestas arba jo liekanos.

Tos liekanos esančios mažiausia 7,000 metų amžiaus.

Jau tada žmonių būta gana aukštos kultūros.

Trimitininkai, kurie praėjusią vasarą paskelbė prasidedant vyrų choro sąskridį.

Ką Kiti Rašo

K. Rimkienė

Mirtis, išplėsi iš gyvųjų tarpo **Konstanciją Rimkienę**, buvusią Abekienę, padarė didelę spragą pažangiųjų JAV lietuvių kultūriname bare.

Velionė buvo ilgametė veikėja mūsų organizacijose; ji taip pat buvo ir dainininkė, dainavusi daugybėje JAV ir Kanados lietuvių koncertų, spektaklių. Per daugiau 40 metų ji savo visuomeninę veiklą susiejo su pažangiųjų judėjimu, ir tose gretose ji buvo iki mirties.

Konstancijos mirtį ypatingai daugiau pajus čekagiečiai, kur ji ilgiausiai gyveno ir veikė.

Savo darbais ji pasistatė sau paminklą. Ilgai jos mūsų žmonės nepamirš. Lai ji ilsisi ramiai, o josios sūnui Leonardui, taipgi visiems artimiesiems lasviečių vardu reiškiau nuoširdžią užuojautą.

— R. Mizara

Kas gi tikrai atsilikę?

"Chicago Daily News" korespondentas Vašingtone, W. McGaffin, suradęs Laose didelį pavojų.

Koks gi tas pavojus? "Laos apgyventas savotiškais žmonėmis. . ."

"Jie taip nekenčia karo, jog kai kada jie nutraukia mūsų leisti kariams pabuvoti 10 dienų vandeniniame festivalyje.

"Jie veikia šaudys į viršų, negu taikys į žmogų. Pasekoje to, visų metų kare labai mažai žmonių žuvo".

Matote kokie "pavojingi" žmonės. Jiems žaizdas, žmoniškumas yra brangiau žmonių žudymo. Na, ir dar baisiau, kad jie šaudo virš galvų, o netaiko į širdį komunistams.

Laikyti tai pavojingu rodos galėtų tik neblaiviai protaują. Bet taip rašo dargi nepapas-

tas stambaus laikraščio korespondentas.

Jam ir kitiems tokiems ponams Laoso žmonės yra atsilikę. Jie netik nerodo entuziazmo žudyti savo tautiečius, nepaiso generolų ir politikierių, bet iš viso nekenčia karo.

— Vilnis

Tai bent jaunuolis!

Septyniolikmetis jaunuolis Carl Delvic, Tampa, Floridoje, baigia vidurinės mokyklos kursą Jefferson High School. Bet jo ambicijos tikrai "debesis siekia".

Anądien mokyklos direkcija patiekė mokiniams anketą. Tarpe kitų klausimų buvo vienas: "Kaip planuojai praleisti 1964 metų vasaros atostogas?"

Atsakė Carl Delvic: "Nuvyksiu į Vašingtoną ir nužudysiu prezidentą Johnsoną". Trumpai ir aiškiai!

Aišku, ambicingasis jaunuolis areštuotas. JAV įstatymai draudžia žudyti šalies prezidentą.

Policijoje jaunuolis parodė dar didesnes ambicijas: Jis pagėdautų "apvalyti amerikiečių rasę nuo komunistų, žydų ir negrų".

Bet tas "projektas" jaunuoliui pasirodęs sunkiai įvykdomas".

Dėl to apsisprendęs pasitenkinti vien prezidento nužudymu.

Kas atsakingas už šio jaunuolio elgesį? Tėvai? Mokykla? Kur jis gavo idėją, kad Ameriką reikia "apvalyti" nuo komunistų, žydų ir negrų?

Pasižvalgykim aplink. Ar mažai Amerikoje tokių elementų kaip minimas jaunuolis, tokiais pat planais, troškimais. Tik ne visi parodo tiek "drašos" kaip Carl Delvic.

— L. Jonikas

Sunaikinta!

Andai mes rašėme, mes kritikavome vieną knygą, išleistą Tarybų Ukrainoje, dėl to, kad joje yra anti-semitinių pasisakymų. Knyga pavadinta "Judaizmas be pagražinimų". Knygoje vyriausiai kritikuoja žydų religija, bet, per autorius ir, matyt, leidyklos neapdairumą, buvo įdėta jon kai kurių karikatūrų, nukreiptų prieš visus žydus. Mes sakėme, jog tai bloga knyga. Ją kritikavo daugelis visuomenininkų, gyvenančių užsieniuose.

Kai sužinojo apie tos knygos turinį, ją pasmerkė ir N. Chruščiovas, taipgi pat pasmerkė ir TSRS KP Ideologinė komisija.

Dabar pranešama, kad šią knygą leidykla sunaikino.

Tačiau, tie elementai, kurie gyvena užsienyje ir skelbiasi, kad jie prieš anti-semitizmą, sakoma, tą knygą atsispausdino; vadinas, jie gal būt ją čia kur platins. Mat, visa tai pasitarnauja šaltojo karo kavalių politikai!

— Laisvė

Neliko nei poko

Menševikų laikraštis "Naujienos" atžymėjo savo 50 metų sukaktį. Jubiliejiniame numerio (1914 m. vasario 19) vedamąjį straipsnį.

Straipsnyje be kita ko rašo, kad "Naujienos" esą progresyvus laikraštis. Jisai pasiryžęs tarnauti tiems žmonėms, kurie mato savo išganymą ne praeities gaivinime ir ne dabarties gynime, bet ateities tvėrime. Kai kur straipsnyje sumini, kad gina ir darbininkų reikalus.

Vadinas, kai įsikūrė "Naujienos", truputį atsidavė socializmo paku. Bet dabar, to poko ir vilkinio šunies uoslė nebeužuos. Beliko, anot Dr. A. Margerio, tik grigaitizmas.

— S. J. Jokubka

Nesijuokit

Šunys - Milijonieriai

Pagal JAV įstatymus pilietis gali testamentu palikti savo turtą bet kuriam gyvuliui.

JAV Arizonos valstijos Tucsono miesto turtauoliu tapo šuo Staras. Mirdama šeimininkė paliko jam 2 milijonus dolerių, nurodžiusi, kad būtų vykdomos bet kurios šuns "užgaidos" ir kad jam būtų suteiktas "laimingas gyvenimas". Šeimininkės giminaičiai sukilo prieš tokį nutarimą ir padavė šunį į teismą — atseit, jis per daug švaisto pinigų. Jie išsigando, kad Staras, šitai gyvendamas, prašvilps visą palikimą, ir nieko jiems neliks po šuns mirties. Tačiau teismas buvo šuns pusėje, ir giminaičiai bylą pralaimėjo.

Panašiai bylą pralaimėjo Detroito našlės Mejer sūnus. Našlė paliko savo mylimam šuniui Džekui 6 milijonus dolerių, ištaigingą automašiną, didelį na-

ŠYPSENAS

Jis pats

Atėjo į mažo miestelio parduotuvę mažas žmogutkas ir pareikalavo parduoti jam visas nunokusias tumeites ir senus kiaušinius.

"Tur būt rengiesi eiti į teatrą pamatyti tą naują komedijantą?" paklausė pardavėjas.

"Ne taip garsiai", tarė pirkėjas. "Aš esu tas komedijantas".

Įtrauks į sąrašą

Viename pokilyje susitiko du Holyvudo aktoriai.

"Žinai ką, tu man patinki", pasipiršo aktorius aktorai, kuri buvo jau kelis vyrus perleidusi. "Aš norėčiau kada nors apsivesti su tavimi".

"Labai gerai, įtrauksiu tave į savo būsimųjų vyrų sąrašą".

Pasikeitė statusas

"Tie meilūžiai nuolatos eina vis blogyn", skundėsi vyras žmonai. "Ir kas jiems pasidare?"

"Užperėitą savaitę šie du aktoriai apsiavedė", atsakė žmona.

Pamokinanti

Cenzorius: "Aš nieko gera nematau šiame filme — Beaches and Peaches. Ir ką gi jis paaikšina?"

Prodūseris: "Anatomiją".

ma ir vilą užmiestyje. Kai sūnus užprotestavo tokį testamentą, teismas išsprėdė bylą šuns naudai.

Tame pačiame Detroito gyvena šuo Nosis, irgi 6 milijonų dolerių savininkas. Mirusiojo giminaičiai nesugebėjo ir iš to šuns išlupti milijonus.

Amerikoje yra apie 20 šunų milijonierių. Turtingiausias iš jų, tikras "multimilijonierius", yra šuo Macartas. Jam priklauso 75 milijonai dolerių.

Iš kitų gyvulių visų turtingiausias yra katės. Bostono katė Baster gavo pagal testamentą 30 milijonų dolerių, daug brangių kostiumų. JAV yra milijonierių — mulų, arklių, beždžionių ir kt.

Tik vienu atveju giminaičiai gali atgauti palikimą — jei jie teisme įrodys, kad testamentu užrašytojas buvo pamišęs. Tačiau tai ne taip lengva padaryti. Tie, kurie paruošė testamentus, žinojo, kad giminaičiai bandys atimti turtą, todėl iš anksto buvo apsidraudę nuo netikėtumų.

Aną dieną vienas mokslininkas aiškino ant televizijos, kad tyrinėjant meteoritus surasta, jog būta šiekios tokios gyvybės tame erdvės kūne, iš kurio meteoritas paeina.

Teigiama, kad tie meteoritai susidarė sudužus planetai kokie 400 milijonų metų atgal.

Montrealo žinios

Sukūrė šeimyninį gyvenimą

Balandžio 25 d. įvyko labai gražios vestuvės Jūros Niaurytės (Petro ir Marytės Niaurų dukrelės) su anglų tautos vaikinu — D. Smith. Vestuvėse dalyvavo jaunosios pusseserė, buvusi Niaurytė, su šeima iš Toronto ir P. Gurkliai nuo tabako ūkės.

Jaunieji medaus mėnesį praleisti išvyksta į Angliją, kur gyvena jaunojo tėveliai. Laimingo jiems šeimyninio gyvenimo!

Atskrido į Tetos Laidotuves

Neseniai teko susitikti rose-montietį D. Norvaišą (Norwich). Nors amžiumi ne jaunuolis, bet gerai atrodo ir vikrus, tik nusiskundė, kad jo gyvenimo draugė jau keli mėnesiai kai negaluoja su širdžia, o čia dar neseniai pergyveno kitą smūgį, nes mirė jos sesutė. Ta proga į laidotuves buvo atskridusi jų dukutė Mrs. Fowers iš Chicagos.

Labai Liūdnam Nuteikė

Pasirodžiusi žinia "Vilnyje" apie čikagietės Konstancijos Rimkienės mirtį (kanadiečiams geriau žinoma kaip Abekienė), montrealiečius labai liūdnam nuteikė, nes velionė buvo plačiai žinoma ir kanadiečiams, ypač torontiečiams ir montrealiečiams, kuri nekartą savo malonių ir stiprių balselių linksmo mus koncertuose; be to,

buvo labai simpatiška, maloni ir plačių pažiūrų moteris. Montrealo pažangiečių vardu siunčių gilią užuojautą velionės artimiesiems.

Išaina į Ligoninę

Vera Verbylienė (Juozo Verbylos žmona) jau kuris laikas kai gydosi namieje, o šias dienas išeis į Jean D'Arc ligoninę; o P. Jakubka, kurį seniai ištiko didelė nelaimė, šiuo laiku parvežtas iš užmiesčio ligoninės į Notre Dame ligoninę, kur bus padaryta operacija. Abiems ligoniams linkiu greitai pasveikti.

Planuoja Statyti Salę

Balandžio 26 d. D.L.K. Vytauto Nepr. Klubo šėrininkų susirinkime, apart kitų reikalų, buvo apkalbėtas ir salės statymo klausimas. Po komisijos raportų ir pateiktų planų, kuri buvo specialiai išrinkta pasiteirauti statybos reikalais, buvo išrinkta salės statymo komisija iš sekančių asmenų: Jono Petrulio, Juozo Lesevičiaus, Povilo Petrulio, Juozo Bulotos, J. Šiaučiuo, Igno Petrausko ir Juozo Mozuraičio. Salė nutarta statyti ant šalia esamo lotyžemės sklypo, o ateityje prijungti prie seno pastato ir praplėsti.

Ir Vėl Trys Nauji Kapai

Šiuos žodžius rašant, pasiekė žinia, kad po labai ilgos ir sun-

kios ligos balandžio 29 d. išgyvųjų tarpo išsiskyrė Barborą Kuraitienė (buvusi Šimonėlienė), sulaukusi 67 m. amžiaus. Paliko didžiausiam liūdėsyje du sūnus — Leoną ir Bronių Šimonėlius su šeimomis, sesutę T. Lietuvoje, daug artimų draugų ir pažįstamų, nes velionė buvo labai nuoširdi, gero būdo ir daug kam yra padariusi įvairiausių paslaugų.

Balandžio 27 d. mirė Ieva Čekauskienė (Skarniūtė), sulaukusi 79 m. amžiaus. Paliko liūdėsyje sūnų.

Balandžio 28 d. staiga mirė Petras Stulginskis, sulaukęs 68 m. amžiaus. Paliko liūdėsyje žmoną, dukrą ir du sūnus su šeimomis. Velionis iš Lietuvos paėjo nuo Tauragės, Šakių kaimo.

Velionių artimiesiems gili užuojauta, o mirusiems amžina ramybė!

Apvaikšiosime Motinų Dieną

Šios kolonijos taikos organizacija "Moteryų Balsas" Voice of Women) organizuoja Motinų Dienos apvaikšiojimą gegužės 9 d., šį šeštadienį, Botanical Gardens, Sherbrook E., kur dalyvaus ir viešnia — Mrs. Jean Drapeau — miesto majoro žmona.

Lietuvės, kaip ir visų kitų tautų moterys, skaitlingai dalyvausime šiame apvaikšiojime, kurio tikslas ne vien atžymėti Motinų dieną, bet taipgi išreikšti protestą Nato konferencijai už plėtimą nuklinių ginklų.

Pradžia 2 v. p. p.

K.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė nuo Onos Vilimaitienės \$5.00 aukų, kurias pridavė pergyvendama liūdėsio valandas ir minėdama balandžio 16 d. mirusį savo gyvenimo draugą Juozą Vilimaitį.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų, paminėjimų paskelbti ir nuo C. Gelčio \$1.00 aukų.

Petras Astyla, Hamilton, Ont., prisiųsdamas paskelbti viešą padėką, paaukojo \$3.00.

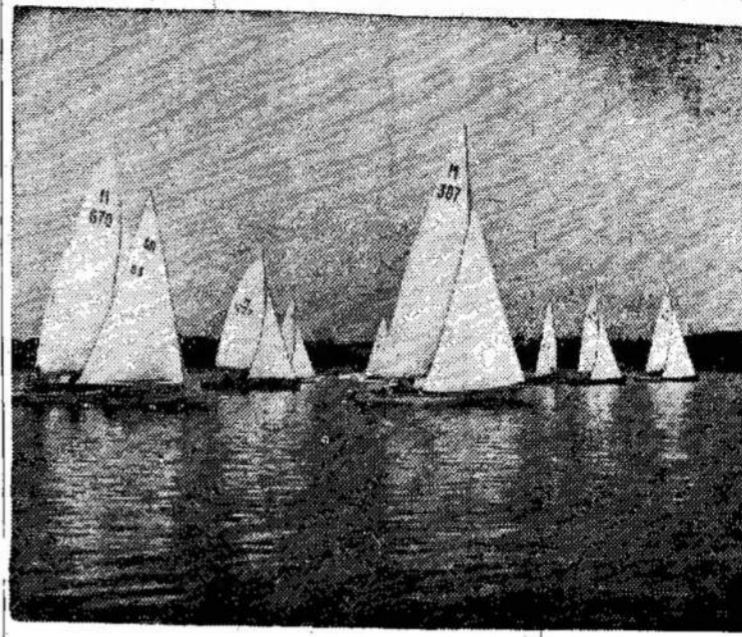
J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo V. Mediko \$1.00 aukų.

Ant. Latwen, Hartford, Con., užsiprenumeravo Liaudies Balsą ir prisiuntė \$17.00 surinktų aukų. Aukojo: Ana Visockkis \$10.00; L. Butkevich \$2.00; J.

Gera Proga Ant Farnos

Gali laikyti karves, kurias galima perimti iš mūsų. Žemė naudotis veltui. Prašome kreiptis adresu: 8424 Blvd. Gouin East, Montreal, Que.

Vakarais nuo 7 iki 10 val. telefonu: 665-4117.

Ledams ištirpus, Kauno mariose prasidės būrinių aktyvumas. Nuotraukoje matot vaizdą iš praėjusios vasaros būriuotojų lenktynių.

Zemaitis, J. Berzinis, J. Lukštas, L. Zemaitis ir A. Latwen po \$1.00.

P. Kasperaitis, Timmins, Ont., atsinaujindamas prenumeratą paaukojo \$1.00

J. Totoris, Rochester, per R. Antanavičienę pridavė \$1.00, kas buvo paminėta Tororaičio

vardu. Labai atsiprašome už klaidą.

Administracija

SAIGON. — Pietų Vietnamo valdžios divizijos puolimą palaikė amerikiečiai, numesdami 5,000 bombų. Ištisi kaimeliai buvo sunaikinti.

Liūdnam Sukaktis

Su didele širdgėla ir liūdėsio minime vienų metų sukaktį nuo tragiškos Jono Pažeros mirties, kuri jį ištiko auto nelaimėje ir atskyrė nuo mūsų amžinai 1963 m. gegužės 12 d.

Ilsėkis ramiai šaltoj Kanados žemelėj, o mes liekame nuliūdę.

Velionio žmona - Agota Pažerienė
Duktė - Genovaitė
Žentas - Stasys Rimeika
Anūkėliai - Jonukas ir Juozukas
Pusbrolis - J. Sinkevičius
Brolienė - G. Filerienė
Krikšto dukutė - A. Zinkienė ir šeima

Montreal, Que.

Liūdnam Prisiminimas

Jau sukako vieni metai, kai 1963 m. gegužio 11 d., tragiškai mirė mums artimas ir mylimas giminietis

JONAS POŽERA

Todėl su didžiausia širdgėla ir liūdėsio minime šią jo nelaimingą mirties vienų metų sukaktį. Tebūna lengva jam amžinai ilsėtis šaltojoje Kanados žemelėje.

G. Filerienė ir sūnus Leo
A. F. Sakavičiai
J. A. ir Alb. Zenkai

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnouru pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, kilimus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Pask

(Tą

— Gesink, višnišbzdėjo jis, rmas žibintuvėlių geriau, niekas mačiau tokį dalį gali būti įdomus sutemus, ėjau Jusienės sodybą sidarė jos svirnk kan išvirto ketu stebau. Iš kur, sienę tiek vyrų čiau, kad visi s ir supratau, ka Užsiglaudžiau u ant akių nepak du kažką neša, dė ar audeklą, sako: "Tu, Alk štangą paimk. prakasti, o žemtas vėl klausia: šim?" Pirmasis šėsim kokį poro metrų ir įmesim temps". Aš p jie neša žmogų nukūria namo, nuėjo, taip ir n

Buvo jau pu liaudies gynėjai vietinius gyver keliuku į savo apklausinėjimas jo laukti, apčiuo tų nedavė: vien. jės naktį šuviu niekam neteke. Balčikonų sūna ir kai kurių kitų ko nustatyti, ka ta šešių. Kas išžudyti šias d dėl "Jaunius" v viršių kartu su minti šią mįslę, ti, galimas daly mētu pakeistą g rą ir užčiuopti sio žvėries pėds galvos ir prier senioko pasako Rogės slydo sniegu. Arkliai raginami. Tuo gynėjų būstinė, laukė nelabai r na, kuri tačiau ti į dalį iškilusi

—o

Byla 51-27 Nesi

Talino gatvių jo nuo tik ką sūnulkaus lietau skabyti ir praeiv ti lapai buvo n gatvį. Visas mi plūdės į centrini paprastai seki siaurose, vingiuo čio gatvelėse nul praeivių žingsni ėjusiu pasivaikš smalsiais žvilgsr du jūreivius, ku vė labai įnikė j jog net mergin Jūreiviai stabtel

ST. KALINAUSKAS

Paskutinė Radiograma

Dokumentinė Apybraiža

(Tąsa)

— Gesink, viršininke, — sušibzdėjo jis, ranka paliesdamas žibintuvėlį. — Patamsy geriau, niekas nematys. Aš mačiau tokį dalyką, kuris jums gali būti įdomus. Iš vakaro, tik sutemus, ėjau pro Veronikos Jusienės sodybą. Tuo laiku atsidarė jos svirno durys ir laukan išvirto keturi vyrai. Aš nustebau. Iš kur, manau, pas Jusienę tiek vyrų. O kai pamaciau, kad visi su šautuvais, tai ir supratau, kad jie miškiniai. Užsiglaudžiau už klojimo, kad ant akių nepakliūčiau. Žiūriu, du kažką neša, įsimetę į paklodę ar audekla. Vienas, girdžiu, sako: "Tu, Alksni, kastuvą ir štangą paimk. Reikės duobę prakasti, o žemę susūlus". Kitas vėl klausia: "O kur ji įkišim?" Pirmasis atsako: "Panesim kokį porą trejetą šimtų metrų ir įmesim. Velnias ji toli teps". Aš pagalvoju, kad jie neša žmogų. Išsigandau ir nukūriau namo, o kur jie visi nuėjo, taip ir nemačiau...

Buvo jau pusiaudienis, kai liaudies gynėjai, apklausinėję vietinius gyventojus, pasuko keliuku į savo būstinę. Deja, apklausinėjimas, kaip ir reikėjo laukti, apčiuopiamų rezultatų nedavė: vienas kitas girdėjęs naktį šūvius, o banditų niekam netekę matyti. Tik iš Balčikonų sūnaus pasakojimų ir kai kurių kitų pėdsakų pavyko nustatyti, kad jų iš viso būta šešių. Kas paskatino juos išžudyti šias dvi šeimas, kodėl "Jaunius" vėl išniro į paviršių kartu su šipulskiu? Įminti šią mįslę, reikė atskleisti, galimas dalykas, paskutiniu metu pakeistą gaujos struktūrą ir užčiuopti tik ką praėjusio žvėries pėdsakus. Neišėjo iš galvos ir priemenėje girdėtas senioko pasakojimas.

Rogės slydo girgždančiu sniegu. Arkliai bėgo ristele neraginami. Tuo tarpu liaudies gynėjų būstinėje grįžtančiųjų laukė nelabai maloni staigmena, kuri tačiau padėjo atsakyti į dalį iškilusių klausimų.

Byla 51-27 Nesibaigia

Talino gatvių asfaltas blizgėjo nuo tik ką nukrapnojušio smulkaus lietaus. Rudens nuskaityti ir praeivių kojų sutrypti lapai buvo numarginę šaligatvį. Visas miestas buvo suplūdes į centrinės gatves, kaip paprastai sekmadieniais, o siaurose, vingiuotose senamiesčio gatvelėse nukaukšėdavo tik praeivių žingsniai. Būrelis išėjusių pasivaikščioti merginų smalsiais žvilgsniais nulydėjo du jūreivius, kurie, matyt, buvo labai įnikę į savo pokalbį, jog net merginų nepastebėjo. Jūreiviai stabelėjo ties ne pir-

maile užkandine. Vienas tempė į vidų, antras bandė spirtis. — Čia niekas iš karininkų neužėina, ko gi tu bijai. Truktelėsim lašiuoką, baigsim reikalą aptarti. Juk jeigu daryt, tai šiandien daryt...

Antrasis vis dar muistėsi, bet paskui mostelėjo abejingai ranka ir patraukė į save užkandinės durų rankeną. Durys atsidarė ir vėl be garso užsidarė...

Dalinio budintysis, perduodamas budėjimą, pranešė:

— Jūreiviai Antanas Mačionis ir Jonas Matuzevičius, išleisti į miestą, laiku negrįžo.

Seržantas šiek tiek nustebęs kilstelėjo antakius:

— Kiek praėjo laiko?

— Valanda ir dvidešimt minučių.

Netrukus dalinio vado kambary suširškė telefonas.

— Jūreiviai Mačionis ir Matuzevičius, pasibaigus leidimo laikui, į dalinį negrįžo, — pranešė budintysis.

Vadas minutėlę patylėjo.

— Kiek prisimenu, tai jau ne pirmas kartas, — pratarė jis. — Ar ne tie abu, kurie buvo bausti už girtuokliavimą?

— Visai teisingai.

— Kai grįš, atsiųsk pas mane.

— Klausau.

Slinko minutės, valandos...

Kapitonas Loda atskleidė plonytį aplanką, ant kurio buvo užrašyta: Byla 51-27. Jūreiviai Antanas Mačionis, Jonas Matuzevičius. Pradėta 1951.X. 5. Baigta...

— Draugas viršininke, valstybės saugumo komitete gauta medžiaga, jog du jūreiviai iš N. karinio jūrų dalinio, sekmadienį išleisti į miestą, negrįžo ir apie juos iki šiol nėra jokių žinių.

— Jokių? — dar kartą pasiteiravo viršininke.

— Beveik jokių, — pasitaisė kapitonas. — Štai čia pranešimas apie įvykį, dingusių jūreivių nuotraukos, gyvenimo aprašymai ir charakteristikos iš dalinio. Charakteristikos blogos: buvo nedrausmingi, pastebėti girtuokliaujant...

— Senas čekistas įdėmiai peržiūrėjo dokumentus.

— Kokias turi dingimo versijas? — paklausė atidėdamas bylą į šalį.

— Būdami nedrausmingi, pasigėrė, aplankė pažįstamas merginas, pavėlavo, o paskui pabūgo ir nusprendė visai nebe-grįžti. Antra — žuvo nuo piktaradžių rankos, o lavonai paslėpti.

— Daugiau versijų neturi?

— Ne...

— Ta-ai, — nutęsė viršininke. — Pirmoji versija labai mažai įtikinama. Reikia bijotis antros ir jokių būdu neuždėsti

jos ištyrimo. Pavėluoti šiuo atveju būtų nedovanotina. Nors, galimas dalykas, gali nė viena iš jų nepasitvirtinti. Apgalvok ir kitus variantus. Ką nors tikrinai?

— Pavyko nustatyti, kad vienas iš jų tikrai lankydamas merginą Tartu gatvėje. Tačiau nei sekmadienį, nei vėliau pas ją nebuvo. Manau patikrinti, ar jie nebuvo užsukę kur nors išgerti.

— Kokių būdu?

— Jie galėjo užėiti tik į nušalesnę užkandinę arba barą. Nėra abejonės, kad restoranų ar centrinių valgyklų jie vengė.

— Teisingai, — linktelėjo galvą viršininke. — Tačiau, mano nuomone, pravartu, kol dar pėdos neatšalusios, patikrinti, ar jie neišvažiavo iš Talino.

Kapitonas Loda tyliai uždarė paskui save duris ir nuskubėjo laiptais žemyn. Artimiausias veikimo planas buvo aiškus. Patikrinti, ar du jūreiviai sekmadienio popietę nesėdėjo kurioje nors alinėje, buvo visai nesunku.

Netrukus, atsitiktinai užklydęs, nušalioje užkandinėje senamiestyje jau gurkšnojo alų liekni, drąsių akių jūreivis ir šnekino jaunutę padavėją.

— Patinka man jūsų šaunus kampelis. Sekmadienį kai su draugu apsilankėm, tai ir traukia širdį čia užsukti. — Jūreivis reikšmingai šyptelėjo. — Niekaip negalėjau sulaukti kito sekmadienio — pasitaikius progai, vėl užsukau.

Salėje už stalių sėdėjo tik keletas žmonių, ir padavėją, turėdama gražaus laiko, mielai leidosi į pašnekėsį su simpatingu jūreiviu.

— Sekmadienį pas mus tikrai buvo užsukę pora jūreivių, — čiauskėjo ji. — Visą puslįtrį "Ypatingosios" ištraukė. Bet jūsų aš nepastebėjau.

— Jūs, kaip matau, neatidi. "Ypatingosios" mes kaip tik negėrėm ir štai ten, prie ano staliuko kampo, visą vakarą prasėdėjome.

— Sukčiaujat, jūreivi. Anie du, gerai prisimenu, užėjo tuoj po pietų, pasėdėjo gal valandą ir vėl išėjo. Apmokėdami kažką tarpusavy, tur būt, latviškai ar kaip kitaip šnekėjo, net tai prisimenu. O jūsų neprisimenu.

— Štai koks merginų pastabumas, — pabrėžtai atsiduso jūreivis ir šyptelėjęs pridūrė: — O aš net jūsų vardą žinau. Hilda, ar ne tiesa?

Matyti, mergina iš tiesų ėmė abejoti savo atmintimi, nors pradžioje būtų galėjusi prisiekti, kad šio jūreivio sekmadienį tikrai nematė — juk ne taip dažnai jūreiviai sėdi užkandinė ir siurbčioja "Ypatingąją". Jūreivis, nelaukdamas, kol mergina nueis, apsimokėjo už alų ir atsiveikino dar pridurdamas:

— Sekmadienį vėl susitiksim. Tikiuos, dabar tikrai neužmiršit, jog buvau užėjęs.

Kapitonas Loda buvo patenkintas. Pradžią buvo visai ge-

ra. Dar už valandėlės tas pats jūreivis su lagaminu rankoje jau bėgiojo po autobusų ir geležinkelio stotis, baisesiai trokšdamas kuo greičiau išvažiuoti iš Talino.

— Tetulyt, tetulyt... — skubėdamas jis kalbino senyva siaurojo geležinkelio stoties kasininkę. — Gal prisimenat, nepirko jūsų stotyje praėjusį sekmadienį du jūreiviai bilietus į traukinį.

Moteriškė pažvelgė pro akinių viršų į vaikiną ir sumurmėjo:

— Ką aš galiu prisiminti, kas kada bilietą pirko?!

— Bet, tetulyt, juk kariškiai jūsų kasoj bilietų neperka, o tie du pirko. Prisiminkit, tetulyt, man labai svarbu. Demobilizavo mus visus tris, žadėjom kartu į Kazachstaną važiuoti, o jie mane paliko. Noriu pasivyti. Aš pats kaltas, kad pasilikau nuo jų... Jūs pasakykit, tetulyt...

Kasininkė, matydama jauną jūreivį taip pergyvenant, iš tiesų panoro jam padėti. Kas žino, gal ji prisiminė tuo metu savo sūnų, kuriame nors mūsų šalies kampelyje taip pat tarnaujantį Tarybinėje Armijoje. Pagaliau ji pratarė:

— Berods, iš tiesų du jūreiviai pirko bilietus vakariniam traukiniui. Dar pagalvoju: "Tur būt, latviai grįžta atostogų arba visai į namus". Iš kalbos supratau, jog ne rusai, ir ne estai...

— Į kur jie pirko bilietus? — nekantravo jūreivis.

— Atrodo, kad iki pat Piarnu, — lėtai, matyt, stengdamasi prisiminti, pratarė moteriškė. — Bet tu manim, sena boba, labai nepasitikėk. Mano atmintis bloga.

Tuo tarpu jūreivis džiūgavo:

— Tikriausiai, jūs neklystat. Jie tikrai galėjo važiuoti į Piarnu. Taip pat vakariniam.

Padėkojęs moteriškei, jūreivis vikriai išnėrė atgal pro duris, spausdamas saujoje bilietą...

Viršininke buvo patenkintas. Jis beveik neabejojo, jog užtikti tikri pėdsakai.

— Laikas pagalvoti ir apie trečiąją versiją, — pasakė jis kapitoniui. — Atrodo, turim reikalą su dezertyrais. Dabar ypač svarbu išaiškinti jų dezertyravimo tikslą ir kuo greičiau surasti juos pačius.

Vakariniu traukiniu kapitonas Loda išvyko į Piarnu. Jo kišenėje gulėjo ano nekantraus jūreivio nupirktas bilietas. Tačiau Piarnu siūlai staiga nutrūko. Visos pastangos nustatyti, kuriuo traukiniu ar autobusu ir kuria kryptimi išvažiuavo bėgliai, buvo bergždžios.

— Reikia bandyti rasti pėdsakus pačioj Lietuvoj. Juk jie abu turi namus, turi artimuosius. Galima laukti kaip tik ten jų pasirodant.

—
— Šeštadienį Gaigalienė sulaukė brangios viešnios — iš Panevėžio atvažiuo duktė.

— Tai gerai, kad atvažiuo dukrele. Likau viena kaip pir-

tas. Nusiplūkiu su tais darbais, tais gyvuliais, — vos kojas bepavelku, o nei padėt, nei nuramint nėra kam, — skundėsi senutė. — Baisu darosi vienai gyventi.

Tokia permaina motinos kalboje nustebino dukterį. Juk motina visada būdavo žvali, linksma.

— Jūs tik savęs žiūrėkit, o aš čia kaip nors viena pragyvensiu, — kartodavo dukterim.

Vakare, kai moterys sugulė, senutė pasipasakojo savo rūpestį ir baime.

— Užlipu šiandien ant klėties, o ten, pasirodo, kažkieno būta. Guolis prisitaisytas, pagalvis nuo karties nutrauktas. Gerai, kad žmogaus neužtikau, o tai būčiau mirtinai persigandusi.

Išgirdusi tokią naujieną, duktė tik aiktelėjo, ir jai pačiai šurpas pagaugais nuėjo. Ji nežinojo — tikėti ar netikėti motinos žodžiais.

— Eik, mama, gal pagalvis pats nuo karties nukrito. Kas gi ten po klėtį landžios.

— Nesakyk, dukrel, — spyrėsi senoji. — Guolis kuo aiškiausias — išgulėtas, prirūkyta, o pro kokią skylę į klėtį įsigavo, net mano galva neišneša. Sakyciau, vagis koks, bet kad ničniekas nepajudinta ir nepaimta.

Iki gilaus vidurnakčio šnekučiavo moterys, bet paslaptingo klėties įnamio asmenybės taip ir neišaiškino. Tuo tarpu paslaptingas svečias jau buvo senokai palikęs šią savo laikiną buveinę ir net nepagalvojo kada nors į ją vėl grįžti. Kai baikščios moterys šibzdėdėjosi apie visą šį keistą įvykį, pats kaltininkas su tėvu žingsniavo Stačiūnų miško raistynais.

— Tur būt, tave pats velnias sugundė parvažiuoti, — neatlyžo tėvokas. — Juk kiek žmonių tarnauja kariuomenėj. Atitarnauja, žiūrėk, ir grįžta. O čia įkiši kur nors galvą, nukęps kaip žvirblį, ir tada giedok.

— Užteks, tą melodiją aš jau dešimt kartų girdėjau, — piktai nutraukė Jonas. — Maniau, kaip žmogų sutiksute, o čia še, tikram sūnui duonos, kampo gailite?

— Tu man dėl duonos kąsnio neišmetinėk, — įtūžo tėvas. — Parše, ar ne mes, kas nors kitas tave užaugino, ką?! O kad pats kulipkos ieškaisi, tai kvailas esi kaip čebato aulas.

Jonas nieko neatsakė, o tėvas kažką tyliai niurzgėjo sau po nosim, matyt, pyktis dar nebuvo praėjęs. Jonas ant tėvo nepyko, ir duonos kąsnį tik dėl visa ko, geresnio žodžio nebe-nutverdama, prikišo. Ir vis tik jam širdyje buvo pikta ir apmaudu. Nuo pat tos akimirkos, kai jiedu išlipo iš traukinio Piarnu stotyje ir pėsčiomis patraukė į Lietuvą, jis negalėjo tverti savyje. Trylika dienų jie žingsniavo į tėviškę. Slinko kaip vagys, aplenkdami kiekvieną sodybą, vengdami dienos šviesos.

(Bus daugiau)

Torontiečių Kronika

Graži Šiaur Partija

Praėjusį sekmadienį Lietuvos salėje 160 Claremont St. buvo graži priešvedybinė šiaur partija dėl draugų Bulzgių sūnaus Addie ir jo sužadėtinės Glenda Urquart, kurių vestuvės įvyks apie vidurį liepos.

Šeiminkės gražiai priėmė visas viešniais, o pastarosios apdovanojo būsimus jaunuosius gražiomis dovanomis ir palinkėjo linksmų vestuvių.

Bulzgiai gyvena ant farmos netoli Toronto.

Liūdna Žinia

Draugas J. Žulys, mūsų salės gaspadorius, gavo žinią iš Lietuvos, kad tenai mirė jo motina, sulaukusi 89 metų amžiaus.

Keli metai atgal Jonas lankėsi Lietuvoje ir matėsi su savo motina.

Gili užuojauta Jonui.

Gal Turės Operaciją

Teko nugirsti, kad draugų Kulokų sūnus turės eiti į ligoninę dėl operacijos ant rankos.

Reporteris

Iš Sūninės Pirmos Kuopos Susirinkimo

TORONTO. — Šiame susirinkime tarpe narių buvo jaučiamas ir džiaugsmas ir liūdesys. Džiaugsmas todėl, kad buvo priimtas ir užtvirtintas vienas naujas narys, būtent: Edwardas Martin (Marcinkevičius). Tai dar jaunuolis, 24 m.

Jaunesnio amžiaus žmonės mūsų draugijoje labai pagei-

LIAUDIES BALSAS

Metinis Piknikas

įvyks

Birželio 21 d.

Eldorado Parke
(Ten kur pernai)

Visus Liaudies Balsas draugus ir drauges prašome ruoštis jame dalyvauti.

dautini, nes jiems teks užimti senesniųjų vietas. Todėl būtų gerai, kad nariai turintieji suaugusius vaikus, o kiti net ir anūkus, pasistengtų prirašyti juos prie draugijos.

Liūdės buvo jaučiamas todėl, kad balandžio mėnesį buvo supilti du nauji mūsų nariams kapai. Būtent: V. Mačiui ir P. Vaitkui. Mačys buvo ilgametis kuopos narys, P. Vaitkus tai vienas iš naujųjų lietuvių. Taip gi teko nugirsti, kad mūsų salės gaspadoriaus drg. J. Žiulio motina mirė Lietuvoje. Ji jau buvo 89 metų amžiaus.

Mirusiems tebūna lengva ta žemė, kurioje jie amžinai ilsisi, o jųjų artimiesiems gili užuojauta.

Apgailėtina, kad ir vėl turime naujų ligonių. Tai Katrina Juozaitienė ir Pranas Stukas.

Iš seniau susirgusių ligonių tebesigydo šie draugai ir draugės: I. Rukas, E. Betkus, J. Daujotas, J. Kriaučiūnas, M. Šimonienė ir M. Vilckickienė. Taipgi, rodos, nepagijusi O. Mažeikienė.

Linkiu ligoniams greitai pasveikti.

Drg. Ruką esu aplankęs per eitą šeštadienį. Nors jis pats tebėra sunkios ligos prispaustas, tačiau prašė perduoti jo gerus linkėjimus visiems mūsų kuopos nariams ir narėms.

Kuopos susirinkimai perkelti iš sekmadienį į antradienį. Jie bus vykdomi kiekvieno mėnesio pirmą antradienį, 7.30 val. vakarais.

Iš pereito kuopos parengimo pelno liko \$165.00. Parengimo šeiminkėms ir komitetui už pasidarbavimą, taipgi parengimo dalyviams liko išreikšta padėka.

Kp. Koresp.

Padėka

Sirdingai ačiū jums draugai ir draugės už lankymą manęs ligoninėje ir namuose; už dovanas, gėles ir atvirutes, kurių labai daug gavau. Jūsų užuojauta ir linkėjimai daug man padėjo pernešti tuos skausmus ir suteikė vilties greičiau pasveikti.

Dar kartą nuo širdies tariu ačiū jums gerbiamieji. Ta jūsų užuojauta pasiliks man širdyje amžinai.

Petras Astyla
Hamilton, Ont.

Padėkos Žodis

Malonėkit patalpinti Liaudies Balse keletą eilučių išreikškimui Povilo Dargužio ir Bronės Dargužytės padėkos visiems windsoriečiams, kurie prisidėjo prie jų tėvelio laidotuvių.

Jie dėkoja visiems, kurie rūpinosi juomi jam sergant ir laidotuvėmis jam mirus. Taipgi dėkoja Liaudies Balsui už patalpinimą užuojautos. Jie džiaugiasi, kad jų brangus tėvelis nebuvo apleistas, gyvendamas tolimame krašte, toli nuo savųjų.

J. A. Užunariai

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname Grindis

118½ Robinson St.
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Prietaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Restoranas Pardavimui

Parduodame restoraną UNION CAFE su 20 kambarių namu. Yra kiemas, garažas dviem automobiliams. Namas atremontuotas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės: 387 Sherman Ave., N., Hamilton, Ont., arba telefonuokite LI. 4-6917. Savininkas Ch. Pampalas.

PAS ROČESTERIEČIUS

(Atkelta nuo 4 pusl.)

šes ir palydėjimą.

Bus gražus prisiminimas visiems.

Grįžtant į namus užsukom į Hamiltoną pas draugus Petronius. Gražiai jie gyvena. Pavaišino ir palydėjo jau vidurnaktį. Geriausios kloties Onutei ir Augustui!

Rožė

New Yorke metė darbą plumberiai prie \$25,000,000 statybos už tai, kad buvo pasamdyti 3 portarikičiai ir vienas negras.

Ontarijos vyriausybė davė multimilijonieriui E. P. Taylor \$40,000 už gerinimą arklių veisles.

Jis tuos arklius naudoja arklių lenktynėms.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta.
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvos salėje, 160 Claremont St.